Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 529	Méritocratie,capitalisme et justice	1	3	0	0	3	7.5

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Électif
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	Bu dersin amacı, meritokrasiyi yalnızca bir eğitim ya da başarı ilkesi olarak değil, modern kapitalizmin tarihsel olarak ürettiği bir adalet modeli olarak incelemektir. Ders, meritokrasinin savaş sonrası dönemdeki yükselişini, eğitim sistemleriyle kurduğu ilişkiyi, eşitlik idealiyle yarattığı gerilimleri ve neoliberal dönemde geçirdiği dönüşümü sosyolojik açıdan tartışmayı hedeflemektedir. Ayrıca öğrencilerin, popülizm, otoriterleşme, elitizm karşıtlığı ve toplumsal eşitsizlikler bağlamında meritokrasinin çözülüşünü eleştirel biçimde değerlendirmelerini sağlayacak kavramsal araçlar edinmeleri amaçlanmaktadır.
Contenus	Meritokrasi, eğitimin kitleselleştiği İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde kapitalizmin temel adalet ilkesi olmuştur. Liyakat ile iktidar arasında bağ kuran meritokrasiye yönelik ilk eleştiriler, ağırlıklı olarak cumhuriyetçi idealin savunduğu eşitlik ilkesiyle çelişmesi nedeniyle sol çevrelerden gelmiştir. Özellikle okul ile meritokrasi arasındaki ilişkinin sorgulamasına dayanan geniş bir literatür mevcuttur. Ancak meritokrasi, aldığı tüm eleştirilere rağmen varlığını sürdürebilmiştir. Ta ki popülist hareketlerin yükselişiyle giderek daha otoriter bir hâl alan neoliberalizmin son evresine varana dek... Bugün tüm dünyada ve Türkiye'de, elitizim eleştirisiyle paralel olarak meritokrasinin çözülüşüne tanık oluyoruz. Bu derste, meritokrasinin bir adalet modeli olarak ortaya çıkışından çözülüşüne uzanan tarihsel seyri, kapitalizmin tarihsel ve toplumsal dinamikleriyle ilişkisi içinde ele alınacaktır. Ayrıca konuyla ilgili güncel sosyolojik araştırmaların bulguları ışığında meritokrasinin geleceği de tartışma konusu yapılacaktır.
Ressources	Aristotle. Nicomachean Ethics. Boltanski, Luc, and Ève Chiapello. The New Spirit of Capitalism. London: Verso, 2005. Bourdieu, Pierre. La Noblesse d'État: Grandes écoles et esprit de corps. Paris: Minuit, 1989. Bourdieu, Pierre, and Jean-Claude Passeron. Les Héritiers: Les étudiants et la culture. Paris: Minuit, 1964. Bourdieu, Pierre, and Jean-Claude Passeron. La Reproduction: Éléments pour une théorie du système d'enseignement. Paris: Minuit, 1970. Dubet, François. Les Places et les Chances: Repenser la justice sociale. Paris: Seuil, 2010. Duru-Bellat, Marie. Le Mérite contre la justice. Paris: Presses de Sciences Po, 2009. Fraser, Nancy. Fortunes of Feminism: From State-Managed Capitalism to Neoliberal Crisis. London: Verso, 2013. Hobbes, Thomas. Leviathan. 1651. Littler, Jo. Against Meritocracy: Culture, Power and Myths of Mobility. London: Routledge, 2018. Locke, John. Two Treatises of Government. 1689. Marx, Karl. Critique of the Gotha Programme. 1875. Marx, Karl. Capital: A Critique of Political Economy, Volume I. 1867. Nozick, Robert. Anarchy, State, and Utopia. New York: Basic Books, 1974. Plato. Republic. Rawls, John. A Theory of Justice. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1971. Rousseau, Jean-Jacques. Du contrat social. 1762. Sandel, Michael J. The Tyranny of Merit: What's Become of the Common Good? New York: Farrar, Straus and Giroux, 2020. Young, Michael. The Rise of the Meritocracy. London: Thames and Hudson, 1958.

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets
1	Introduction
2	La justice: de la philosophie antique au théories du contrat social
3	John Rawls & Robert Nozick: Two Conceptions of Distributive Justice
4	Exploitation et injustice chez Karl Marx

Semaine	Intitulés des Sujets
5	Le Capitalisme et la justice.(Egalité des chances, égalité des places - F. Dubet)
6	Les trois esprits et principes de justice du capitalisme (L. Boltanski et E. Chiapello)
7	L'émergence de la méritocratie. (M. Young)
8	Against Meritocracy: Culture, Power and Myths of Mobility (J. Littler)
9	L'École et la méritocratie (P. Bourdieu)
10	Le mérite contre la justice (M. Duru-Bellat)
11	La méritocratie néolibérale
12	Le populisme et la crise de la méritocratie
13	L'immigration, la méritocratie et le racisme
14	Égalité des genres et la méritocratie

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 501	Marx, Weber, Durkheim : La formation de la pensée sociale moderne	1	3	0	0	3	7.5

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Obligatoire
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	Marx, Weber ve Durkheim'ın eserleri üzerinden sosyolojik düşüncenin teorik ve yöntemsel kökleri anlayabilmek.
Contenus	Sosyolojinin 19.yyda ayrı bir disiplin olarak yapılandırılmasının kökenlerine inmek ve sosyal düşüncenin izlediği izleği eleştirel bir perspektiften değerlendirerek tartışmak, bugünün toplumsal olgularını çalışırken temeli güçlü bir perspektif kazanmamızı sağlar. Bu anlamda ders, sosyolojinin ilk çıkış döneminde toplum, modernlik, toplumsal yabancılaşma, anomi, din, sosyal sınıf kavramı toplumsal tabakalaşma gibi sosyal olgular hakkındaki ilk kavramlaştırmalar ve tartışmalardan yola çıkarak, Auguste Comte, Emile Durkheim, Karl Marx, Max Weber ve Georg Simmel'in sosyolojisini ayrıntılı şekilde ele alacak, bu kavramlar ve teorik çerçeve hakkında eleştirel tartışmalar ile yürütülecektir.

Ressources	Raymond Aron, Les étapes de la pensée sociologique, Paris, Gallimard, 1967. Emile Durkheim, Le Suicide: étude de sociologie, Paris, Presses Universitaires de France, 1995. Emile Durkheim, Leçons de sociologie, Paris, Presses Universitaires de France, 1995. Julien Freund, Max Weber et la sociologie française, Paris, Harmattan, 1997. Anthony Giddens, Capitalism and modern social theory: an analysis of the writings of Marx, Durkheim and Max Weber, Cambridge, Cambridge University Press, 1971. Max Weber, Economie et societe: l'organisation et les puissances de la societe dans leur rapport avec l'économie, Paris, Pocket, 1995. Max Weber, L'éthique protestante et l'esprit du capitalisme, Paris, Flammarion, 2002. BERTHELOT Jean-Michel, La construction de la sociologie, PUF (« Que sais-je ? »), 1991 COSER Lewis A., Masters of Sociological Thought, Waveland Press, 2003 STEİNER Philippe, La sociologie de Durkheim, La Découverte, 2005, pp.26-57 Tom BOTTOMORE-Robert NİSBET, A history of sociological analysis, Heinemann; First Edition edition (1978) DURAND Jean-Pierre, La Sociologie de Marx, LA découverte, Coll. Repères, 1995, pp. 3-28; ISRAEL Joachim, L'aliénation de Marx à la sociologie contemporaine : une étude macrosociologique, Ed Anthropos, 1972: 55-73. FREUND, Julien. “Max Weber Zamanında Alman Sosyolojisi”, çev. Kubilay Tuncer, içinde Tom Bottomore ve Robert Nisbet Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi, İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2014. SIMMEL Georg, Modern Kültürde Çatışma, İletişim Yay, (sunuş : David Frisby, Simmel, « Modernliğin İlk Sosyoloğu »). VANDENBERGHE Frédéric, La sociologie de Georg Simmel, La découverte, coll. Repères,

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets
1	Introduction générale et présentation du séminaire
2	Introduction à la naissance du regard sociologique et l’évolution des sociétés industrielles
3	Suite de la 2e semaine, regard comparatif
4	Présentation : Le rapport entre l’individu et la société en partant des idées de Marx, de Durkheim et de Weber
5	Présentation : Les pensées principales à propos de la stratification sociale
6	Présentation : L’idée d’aliénation dans les sociétés contemporaines
7	Présentation : Comprendre la méthodologie de Marx à travers la revue des extraits du livre « Capital ».
8	Présentation : Les interprétations sociologiques des œuvres de Marx.
9	Présentation : Comprendre l’émergence de la méthodologie sociologique en partant de la revue du livre « Suicide » de Durkheim
10	Présentation : La redéfinition de l’anomie à l’égard des conditions sociales de notre époque.
11	Présentation : Comprendre les rapports socio-économiques de la société contemporaine à travers le livre « Ethique protestante du capitalisme » de Weber.
12	Présentation : Comprendre la notion de « légitimité » de Weber jusqu’aujourd’hui.
13	Présentation : Une étude de comparaison des méthodologies de trois auteurs dans leur contexte historique.
14	L’évaluation générale

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 503	Méthodes de recherche en sciences sociales	1	3	0	0	3	7.5

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Obligatoire
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	Bilimsel bilgiyi diğer bilgi türlerinden ayırt eden nitelikler kavratıldıktan sonra bilimsel yöntemin temel aşamaları, araştırma deseni, veri toplama ve analiz teknikleri hakkında temel bilgileri kazandırmak amaçlanır.
Contenus	Sosyal Bilimlerde araştırma nesnesi nasıl inşa edilir, yöntemsel yapı ve uygulanacak araştırma tekniği ne olmalıdır, içerik analizi nasıl yapılır dersin konuları arasındadır.
Ressources	BEAUD Stéphane, WEBER Florence, Guide de l'enquête de terrain, Paris : La Découverte, 1998, réédition 2010. BOURDIEU Pierre, CHAMBOREDON Jean-Claude, PASSERON Jean-Claude, Le métier de sociologue, Paris : Mouton, 1968. BLANCHET Alain et alii, L'entretien dans les sciences sociales, Paris : Bordas, 1985 KAUFMAN Jean-Claude, L'entretien compréhensif, de Jean-Claude Kaufman, Editions Armand Colin, 2008 QUIVY Raymond, VAN CAMPENHOUDT Luc, Manuel de recherche en Sciences sociales, Paris : Dunod, 1995.

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 504	Ville et Migration	1	3	0	0	3	7.5

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Électif
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	Bu dersin amacı, göç ve kent arasındaki çok boyutlu ilişkileri sosyoloji, antropoloji, coğrafya ve siyaset bilimi perspektiflerinden incelemektir. Ders kapsamında öğrencilerin uluslararası ve iç göç süreçlerinin kentlerin toplumsal, kültürel ve mekânsal yapıları üzerindeki etkilerini analiz edebilmesi; kent politikaları, toplumsal eşitsizlikler, ayrışma, uyum ve çokkültürlülük gibi konularda eleştirel bir bakış geliştirmesi hedeflenmektedir.

Contenus	Ders kapsamında göç ve kent ilişkisi tarihsel ve güncel boyutlarıyla ele alınmaktadır. İç ve uluslararası göçler, mülteci yerleşimleri, kentte çeşitlilik ve eşitsizlikler, gecekondu, banliyö, sosyal dışlanma, yabancı düşmanlığı ve çokkültürlülük gibi konular kuramsal okumalar ve saha çalışmalarıyla birlikte incelenmektedir. Ders ayrıca İstanbul başta olmak üzere farklı kent örnekleri üzerinden göçün mekânsal ve toplumsal etkilerini tartışmaktadır.
Ressources	Ders kapsamında göç, kent ve toplumsal eşitsizlikler alanındaki güncel ve klasik akademik çalışmalar kullanılmaktadır. Başlıca kaynaklar arasında Saskia Sassen, Stephen Castles, Alain Tarrius, Catherine Wihtol de Wenden, Ayşe Öncü, Michel Agier ve Portes & Rumbaut gibi araştırmacıların çalışmaları yer almaktadır. Bunun yanında İstanbul, Paris ve farklı kent örneklerine odaklanan akademik makaleler, saha araştırmaları ve kitap bölümleri de ders materyali olarak kullanılmaktadır. Pourquoi la perspective urbaine pour analyser les migrations ? Tarrius, A. (2007). Nouvelles formes migratoires, nouveaux cosmopolitismes. Enjeux de la sociologie urbaine, Lausanne, Presses polytechniques et universitaires romandes, 135-169. Lien Migrations internes et internationales dans l'espace urbain Wihtol De Wenden, C. (2013). « Nouvelles dynamiques migratoires », Sciences Humaines, N° 249: 5-5. Lien Poyraz, M. (2007). Les lieux et les liens de proximité : les Varos d'Istanbul et les banlieues parisiennes. Pensée plurielle, (2), 139-150. Migration forcée et emplacement des réfugiés dans les villes Güngördü, F. N., & Kahraman, Z. E. (2021). Investigating Syrian Refugees' Choice of Location in Urban Areas as a Subjective Process: A Cross-case Comparison in the Neighbourhoods of Önder (Ankara) and Yunusemre (İzmir). International Journal of Islamic Architecture, 10(2), 387-412. Lowndes, V., & Polat, R. K. (2021). How do local actors interpret, enact and contest policy? An analysis of local government responses to meeting the needs of Syrian refugees in Turkey. Local Government Studies, 1-24. Diversité et inégalités urbaines Öncü, A. (2000). İstanbullular ve ötekiler: Küreselcilik Çağında orta sınıf olmanın kültürel kozmolojisi. İstanbul: Küresel ile Yerel Arasında, 117-145. Link Üstübici, A. (2020). Görünmezlikten Görünürlüğe: İstanbul'un Kent Dokusunda Göçmenlik ve Mültecilik Deneyimleri. İmgelem, 4(7), 273-298. Lien Multiculturalisme et quartier d'immigration Simon, P. (1993). Les quartiers d'immigration : « ports de première entrée » ou espaces de sédentarisation ? L'exemple de Belleville. Espace Populations Sociétés, 11(2), 379-387. Eraydın, A., Demirdağ, İ., Güngördü, F. N., & Yersen Yenigün, Ö. (2017). Dealing with Urban Diversity: The Case of Istanbul. pp.9-68 Banlieue et ghetto Agier, M. (1999). L'invention de la ville : banlieues, townships, invasions et favelas. Ch.4 et 5. pp.57-99. Gecekondu Karpat, K. H. (2004). The Genesis of the Gecekondu: Rural Migration and Urbanization (1976). European Journal of Turkish Studies. Social Sciences on Contemporary Turkey, (1). Demirtas-Milz, N. (2013). The Regime of Informality in Neoliberal Times in Turkey: The Case of the Kadifekale Urban Transformation Project. International Journal of Urban and Regional Research, 37(2), 689-714. Exclusion sociale et xénophobie dans la ville Güngördü, F. N. (2018). Processes and Factors of Social Exclusion in Arrival Cities: Attitudes towards Syrians under Temporary Protection in Tarlabaşı, Istanbul. GRID-Architecture Planning and Design Journal, 1(2), 177-198. Saraçoğlu, C., & Bélanger, D. (2019). Loss and xenophobia in the city: contextualizing anti-Syrian sentiments in Izmir, Turkey. Patterns of Prejudice, 53(4), 363-383. Optionnel : Yılmaz, B. (2008). Entrapped in multidimensional exclusion: The perpetuation of poverty among conflict-induced migrants in an Istanbul neighborhood. New Perspectives on Turkey, 38, 205-234. Déc. 17 : Examen partiel Lectures supplémentaires

Biehl, K. S. (2014). Migration, urban space and diversity: a case from Istanbul. Insight Turkey, 16(4), 55-63.
Biehl, K. S. (2015). Spatializing diversities, diversifying spaces: housing experiences and home space perceptions in a migrant hub of Istanbul. Ethnic and Racial Studies, 38(4), 596-607.
Bontemps, V., Makaremi, C., Mazouz, S., Bernard, H., Carolina, B., Courcoux, L.,& Zechner, M. (2018). Entre accueil et rejet. Ce que les villes font aux migrants (p. 159). Le passager clandestin.
Castles, S., de Haas, H., & Miller, M. J. (2014). The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World. Palgrave Macmillan.
Eliçin, Y. (2019). The Role and Capacity of Local Government in Managing Migration in Istanbul. Hrvatska i komparativna javna uprava: casopis za teoriju i praksu javne uprave, 19(3), 431-454.
Erder, S. (2023). Yeni Nesil Popülizm ve Kentsel Gerilim: Pendik örneği. İletişim Yayınları. Link
Erdoğan, E. K., Kurtuluş, H., & Yükseker, D. (2022). İstanbul'da Göçmenlerin Mekâna Yerleşme ve Tutunma Dinamikleri: Beyoğlu Örneği. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 21(Özel Sayı), 135-158.
Güngordü, Z., & Özbakır, B. A. (2021). Kentsel Mültecilerin Kente Uyum Süreçlerinde Konuta Erişimleri: Hatay Örneği. Göç Dergisi, 8(1), 41-78.
Hasırcıoğlu, E., & Yıldırım, G. E. (2018). Beyond the Porte de Saint-Denis: Looking inside the 10th arrondissement of Paris. Border Crossing, 8(2SI), 499-520.
Işık, O., & Pınarcıoğlu, M. M. (2012). Nöbetleşe Yoksulluk: Sultanbeyli Örneği: Gecekondulaşma ve Kent Yoksulları: Sultanbeyli Örneği. İletişim Yayınları.
Kaczorowski, K. (2018). Countering Othering: Social Negotiations of Identity Among New Kurdish Migrants in Istanbul. In Rediscovering Kurdistan's Cultures and Identities (pp. 151-185). Palgrave Macmillan, Cham.
Kaplan, D. H., & Moigne, Y. L. (2019). Multicultural Engagements in Lived Spaces: How Cultural Communities Intersect in Belleville, Paris. City & Community, 18(1), 392-413.
Özbay, F., & Yücel, B. (2001). Türkiye'de Göç Hareketleri, Devlet Politikaları Ve Demografik Yapı. Nüfus ve Kalkinma: Göç, Egitim, Demokrasi, Yasam Kalitesi. Haz. Ferhunde Özbay vd. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Yay, 1-68. Lien
Portes, A., & Rumbaut, R. G. (2006). Immigrant America: A Portrait (3rd ed.). University of California Press.
Poyraz, M. (2019). La complexité de l'inscription de l'immigré dans sa nouvelle société : un regard croisé de la banlieue parisienne à Istanbul. Migrations Societe, (3), 69-84.
Sassen, S. (2001). The Global City: New York, London, Tokyo. Princeton University Press.
Savran, S., & Sat, N. A. (2019). Ankara'da Suriyeli Göçmenlerin Yer Seçimi Tercihlerinin İncelenmesi ve Bir Etnik Kentsel Adacık Örneği Olarak Önder, Ulubey, Alemdağ Mahalleleri*. Journal of Ankara Studies, 7(2).
Simon, P. (1995). La société partagée. Relations interethniques et interclasses dans un quartier en rénovation. Belleville, Paris XX e. Cahiers internationaux de sociologie, 161-190.

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets
1	Pourquoi la perspective urbaine pour analyser les migrations ?
2	Migrations internes et internationales dans l'espace urbain - I
3	Migrations internes et internationales dans l'espace urbain - II
4	Migration forcée et emplacement des réfugiés dans les villes - I
5	Migration forcée et emplacement des réfugiés dans les villes - II
6	Diversité et inégalités urbaines
7	Multiculturalisme et quartier d'immigration
8	Visite de terrain : Kumkapı
9	Visite de terrain : Tarlabaşı
10	Banlieue et ghetto
11	Gecekondu
12	Exclusion sociale et xénophobie dans la ville - I
13	Exclusion sociale et xénophobie dans la ville - II
14	Présentation des projets

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 522	Epistémologie des méthodes en Sciences Sociales	2	3	0	0	3	6

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Obligatoire
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	Sosyal bilimler, hem betimlenecek nesneler hem de kullanilacak yontemler uzerinde donen tartismalarla doludur. Epistemoloji, geçmisten bugune farkli sosyoloji akimlarini tarihsel olarak yapilandiran karsitliklarin butununu anlamaya imkan verir. Ogrenciler, sosyolojide tarihsel olarak gelistirilmis olan metodolojik araçlari tanima ve kullanma yetisine sahip olmalidirlar.
Contenus	Bu derste, buyuk dusunce ekollerini ve bunlarin epistemolojik konumlanislarini ortaya koyarak, metodolojik çesitlenme ve farklilasmalarin ne anlama geldigini analiz edecegiz. Daha spesifik olarak soylersek, sosyologlarin toplumsalligi anlamlandirmak için kullandiklari prosedurleri ve bunlarin nasil toplumsal gerçekligin kendi dogasi ve isleyisine dair onkabullere dayandigini açiklayip yorumlayacagiz. Bir yontemin anlaminin ve onun tercih edilisinin, ele alinan (birey, etkilesim, yapi, aglar, rasyonellik gibi) baglamlarin çesitlenmesine nasil bagli oldugunu gorecegiz. Son olarak, disiplinlerarasilik denilen olgunun kapsamini anlayabilmek için, ikili karsitliklarin ve ayristirmalarin asilmasi uzerine birlikte dusunecegiz.
Ressources	Internet uzerinde ve PDF dokumani olarak erisime açik olan metinler ile ogrencilere verilecek olan basili metinler.

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets
1	Introduction à l’épistémologie
2	Les grands courants de la sociologie : du holisme à l’individualisme
3	Les interactions
4	La structure et ses fonctions
5	La rationalité et l’action
6	Les représentations : discours, images, récits
7	Symbolique, connaissance et imaginaire
8	Les réseaux et les mouvements sociaux
9	L’intervention sociologique ?
10	Perspectives critiques sur la sociologie
11	Interdisciplinarité et interculturalité
12	Réflexions transversales
13	Présentation de son objet de recherche
14	Préparation examen

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 502	Débats contemporains en théories sociologiques	2	3	0	0	3	6

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Obligatoire
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	Çağdaş toplum bilim kuramlarının klasik kaynaklarına inerek, günümüzdeki anlam ve önemlerini ortaya koymak.
Contenus	Yirminci Yüzyıl'ın ikinci yarısı, büyük, kapsamlı ve açıklama modeli oluşturabilen toplumbilimsel kuramsal yaklaşımların kurulabilmesini gitgide olanaksızlaştırmıştır. Sanayi-sonrası toplumsal ortamda, kısa erimli, kesintilerden oluşan, hedefe odaklı yeni toplumsallıklar, soyut toplum imgesinin yerini almakta olduklarından, bunları kavramsallaştırmaya yönelik kuramsal girişimler de mikro-olguların açıklanması ve çözümlenmesine indirgenmiştir. Bununla birlikte, temel nitelikteki başlıca kuramsal çerçeveler, belli ölçüde atıf olma özelliklerini hâlâ korumaktadırlar. Küresel akışkanlığın doğasına uygun bir şekilde, çoklu bir kuramsal çerçeve oluşmakta, ancak, bütünsel bir model söz konusu olamamaktadır. Kurucu kuramlar, bu çağdaş parçalılanma durumu içinde, tümel açıklama kalıpları olarak değil, yeniden biçimlendirilebilir kuramsal kaynaklar olarak işlev görmektedirler. Bu ders, bu nedenle, bir yandan çağdaş toplumbilimsel kuram tartışmalarına yoğunlaşmaya çalışırken, diğer yandan kurucu metinlerin günümüzdeki parçalı gerçeklik çözümlemesinde hangi ölçüde ve ne bağlamda atıf oluşturduklarına da değinecektir. Böylece, toplumbilimin kuramsal gelişmesinin ardışık reddedişler değil, sürekli eklemlenmeler halinde geliştiği de gösterilmeye çalışılacaktır. Ders, iki ana kuramsal damarı (Marx-Tocqueville-Durkheim ve Weber-Simmel-Pareto-Tarde), yer yer birbirleriyle eklemelenen süreçler olarak değerlendireceği gibi, bunlardan türeyen çağdaş düşünümlerin de, nasıl her iki kaynaktan da beslenebildiğini tartışmaya yönelikitr.
Ressources	1. Luc BOLTANSKI (1999). Le Nouvel Esprit du Capitalisme, Gallimard, Paris, pp.291-343. 2. Daniel BELL (1999). The Coming of Post-industrial Society, Basic Books, New York, pp.123-164. 3. Alain TOURAINE (1969). La société post-industrielle, Éditions Denoël, Paris, pp.41-118. 4. Georg SIMMEL (1999). Philosophie de l'argent, Quadrige/Presse Universitaires de France, Paris, pp.125-233. 5. Aldo J. HAESLER (1995). Sociologie de l'argent et postmodernité, Librairie Droz, Genève, Paris, pp.171-221. 6. Richard SENNETT (1998). The Corrosion of Character, The Personal Consequences of Work in the New Capitalism, W.W. Norton & Company, New York, London, pp.98-117. 7. Charles Wright MILLS (1970). Les Cols blancs, Les Editions du Seuil, Paris, pp.296-325. 8. Alain EHRENBERG (1995). L'individu incertain, Hachette Littératures, Paris, pp.247-313. 9. Anthony GIDDENS (1992). The Consequences of Modernity, Polity Press, Cambridge, Oxford, pp.112-150. 10. Ulrich BECK (2001). La Société du risque, Sur la voie d'une autre modernité, Aubier, Paris, pp.91-153. 11. Fredric JAMESON (1984). "Postmodernism or the cultural logic of late capitalism", New Left Review, 146, ss.53-94. 12. Jean-Claude KAUFMANN (2004). L'invention de soi, Une théorie de l'identité, Armand Colin, Paris, pp.89-119. 13. Jean BAUDRILLARD (1972). Pour une critique de l'économie politique du signe, Gallimard, Paris, pp.59-94. 14. Arjun APPADURAI (2005). Après le colonialisme, Les conséquences culturelles de la globalisation, Payot, Paris, pp. 115-140. 15. Jacques ELLUL (1988). Le bluff technologique, Hachette Littératures, Paris, pp.283-300. 16. Manuel CASTELLS (1998). The Rise of the Network Society, Basil Blackwell, New York, pp.66-92. 17. Zygmunt BAUMAN (2006). La vie liquide, Le Rouergue / Chambon, Rodez, pp.105-150. 18. Jean-Gabriel GANASCIA (2009). Voir et pouvoir : Qui nous surveille ?, Éditions Le Pommier, Paris, pp.45-93.

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets
1	Introduction générale.
2	Les racines de l'idée de conflit : Marx et Engels.
3	Le devenir du capitalisme à l'ère de mondialisation : Kautsky et Luxemburg.
4	Comprendre l'action sociale à travers l'horizon interne de l'acteur : Weber.
5	Le lien social autour du soi et de sa définiton du monde : Mead, Thomas, Park.
6	La spontanéité de l'action et les sens du soi : Blumer, Hughes, Becker.

Semaine	Intitulés des Sujets
7	La realité comme construction sociale : Berger-Luckmann, Garfinkel, Strauss.
8	L'approche économique au comportement humain : Hirschman.
9	La sociabilité comme fonction des réseaux : Granovetter, Burt.
10	Une sociologie américaine non-apprivoisée entre Marx et Weber : Mills.
11	Tensions et possibilités de l'interaction humaine : Simmel.
12	L'interpsychologie de Tarde et une autre analyse du capitalisme par Sombart.
13	La magie de l'instant interactionnel et la conception dramaturgique : Goffman.
14	L'idée de modernité réflexive pour une critique alternative : Giddens, Lash, Beck.

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 500	Séminaire	2	0	0	0	0	6

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Obligatoire
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	Yüksek lisans seminerleri her sene bölüm tarafından belirlenen ana temaya uygun olarak alanında uzman konuk konuşmacıların davet edileceği sosyal bilim konuşmaları serisi olarak, öğrencilerin alandaki güncel çalışmalardan haberdar olmasını amaçlamaktadır.
Contenus	Seminerlerin ana teması her sene Sosyoloji Bölümü öğretim üyeleri tarafından belirlenecek ve buna uygun konuşmacılar davet edilecektir.
Ressources	Yeni İstanbul Çalışmaları: Sınırlar, Mücadeleler, Açılımlar (Der.) A. B. Candan & C. Özbay, Metis Yay. 2014 Esmer Yakalılar: Kent-Sınıf-Kimlik ve Kürt Emeği, Polat Alpman, İletişim, 2016 Kalkınma İktisadının Penceresinden Türkiye'ye Bakmak. Fikret Şenses'e Armağan (Der.) H. Cömert, E. Özçelik, E. Voyvoda, iletişim, 2017 Parti İşleyişi, Taban Mobilizasyonu ve Siyasal Yabancılaşma, Sevinç Doğan, iletişim, 2016 Prekarya Bildirgesi:Hakların Kısılmasından Yurttaşlığa, Guy Standing, İletişim, 2017

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 521	Consommation, culture et surveillance dans la société post-industrielle	2	3	0	0	3	7.5

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Électif
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	Sanayi-sonrası toplumun eknomik, kültürel ve teknolojik bileşenlerini tüketim ve gözetim olgularıyla ilişkilendirerek irdelemek.
Contenus	Küreselleşme süreci, bir yandan dünyanın tamamını bir bütünleşik pazar haline getirirken, diğer yandan sanayi uygarlığının üretim örgütlenme modellerini aşamalı olarak dönüştürmektedir. Kapitalizm, artık on dokuzuncu yüzyılda olduğundan çok daha akışkan ve hareketlidir. Nitekim, kârın kaynağı bizatihi dolaşımın kendisidir. Günümüzün toplumsal deneyimi, hızı artan bir akışkanlık halinin ve bunun sonucunda sürekli olarak yer değiştiren, nesne, metâ, sermaye, insan, kavram ve fikirler toplamının oluşturduğu bir dolaşım hali üzerine kurulmaktadır. Böyle bir hareketlilikler alanı, mevcut toplumsal yapıları dönüştürmekte, parçalılanmış toplumsal deneyim tiplerini teşvik etmektedir. Bütünsel yapıların küçük toplumsallıklara, tarihsel sürekliliklerin anlık ve ad hoc etkileşim düzlemlerine dönüştüğü görülmektedir. Küresel akışkanlık, bu özelikleriyle, artık sanayi-sonrası olarak adlandırılan, hizmetler sektörü ağırlıklı ve değerin sanal dolaşımına dayalı uçucu bir insan etkileşimini gerektirmektedir. Bu olgunun perçinlenmesinde enformasyon ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi, yayılması ve en önemlisi bireye indirgenmesi, yaşamsal bir belirleyicidir. Sanayi-sonrası toplumun doğası, münhasıran, teknolojinin git gide merkezde konumlanması ve kendini özerk bir varlık alanı olarak tanımlayarak dayatması sürecinden ayrı tutulamaz; hatta o sürecin bizatihi kendisidir. Teknolojinin gelişmesi, aynı zamanda kılcal bir yayılım eğilimi göstermesi anlamına gelmektedir. Kılcallaşma, kendisini daima ekonomik rasyonelin dilinde kodlayıp aslında incelen ve görünmezleşen bir gözetim aygıtını inşa etmektedir. Gözetimin görünmezleşmesi, meşrulaşması ve nihayet bireylerce içselleştirilmesi, önemli ölçüde, gündelik yaşam pratiklerinin içinden aktığı tüketim olgusu sayesinde mümkün olmaktadır. Zira tüketim, üretimin kimlik atfı olamadığı sanayi-sonrası toplumdaki yegâne varlık alanı haline gelmektedir. Böylece, tüketim, kimlik, teknoloji ve gözetim arasında birbirini tamamlayan bir bağımlılık ilişkisi bulunmaktadır. Bu ders, bu bütünleşik ilişkinin doğasını sorgulamaya, bileşenlerden her birinin, sistemi tamamlayıcı özellikleri bağlamında tartışılmasına ve küresel bütünleşmeye diyalektik bir bakışla eleştirel bir değerlendirilmesine yöneliktir.
Ressources	1. Luc BOLTANSKI (1999). Le Nouvel Esprit du Capitalisme, Gallimard, Paris, pp.291-343. 2. Daniel BELL (1999). The Coming of Post-industrial Society, Basic Books, New York, pp.123-164. 3. Alain TOURAINE (1969). La société post-industrielle, Éditions Denoël, Paris, pp.41-118. 4. Georg SIMMEL (1999). Philosophie de l'argent, Quadrige/Presse Universitaires de France, Paris, pp.125-233. 5. Aldo J. HAESLER (1995). Sociologie de l'argent et postmodernité, Librairie Droz, Genève, Paris, pp.171-221. 6. Richard SENNETT (1998). The Corrosion of Character, The Personal Consequences of Work in the New Capitalism, W.W. Norton & Company, New York, London, pp.98-117. 7. Charles Wright MILLS (1970). Les Cols blancs, Les Editions du Seuil, Paris, pp.296-325. 8. Alain EHRENBERG (1995). L'individu incertain, Hachette Littératures, Paris, pp.247-313. 9. Anthony GIDDENS (1992). The Consequences of Modernity, Polity Press, Cambridge, Oxford, pp.112-150. 10. Ulrich BECK (2001). La Société du risque, Sur la voie d'une autre modernité, Aubier, Paris, pp.91-153. 11. Fredric JAMESON (1984). "Postmodernism or the cultural logic of late capitalism", New Left Review, 146, ss.53-94. 12. Jean-Claude KAUFMANN (2004). L'invention de soi, Une théorie de l'identité, Armand Colin, Paris, pp.89-119. 13. Jean BAUDRILLARD (1972). Pour une critique de l'économie politique du signe, Gallimard, Paris, pp.59-94. 14. Arjun APPADURAI (2005). Après le colonialisme, Les conséquences culturelles de la globalisation, Payot, Paris, pp. 115-140. 15. Jacques ELLUL (1988). Le bluff technologique, Hachette Littératures, Paris, pp.283-300. 16. Manuel CASTELLS (1998). The Rise of the Network Society, Basil Blackwell, New York, pp.66-92. 17. Zygmunt BAUMAN (2006). La vie liquide, Le Rouergue / Chambon, Rodez, pp.105-150. 18. Jean-Gabriel GANASCIA (2009). Voir et pouvoir : Qui nous surveille ?, Éditions Le Pommier, Paris, pp.45-93.

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 529	Méritocratie,capitalisme et justice	2	3	0	0	3	7.5

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Électif
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	Bu dersin amacı, meritokrasiyi yalnızca bir eğitim ya da başarı ilkesi olarak değil, modern kapitalizmin tarihsel olarak ürettiği bir adalet modeli olarak incelemektir. Ders, meritokrasinin savaş sonrası dönemdeki yükselişini, eğitim sistemleriyle kurduğu ilişkiyi, eşitlik idealiyle yarattığı gerilimleri ve neoliberal dönemde geçirdiği dönüşümü sosyolojik açıdan tartışmayı hedeflemektedir. Ayrıca öğrencilerin, popülizm, otoriterleşme, elitizm karşıtlığı ve toplumsal eşitsizlikler bağlamında meritokrasinin çözülüşünü eleştirel biçimde değerlendirmelerini sağlayacak kavramsal araçlar edinmeleri amaçlanmaktadır.
Contenus	Meritokrasi, eğitimin kitleselleştiği İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde kapitalizmin temel adalet ilkesi olmuştur. Liyakat ile iktidar arasında bağ kuran meritokrasiye yönelik ilk eleştiriler, ağırlıklı olarak cumhuriyetçi idealin savunduğu eşitlik ilkesiyle çelişmesi nedeniyle sol çevrelerden gelmiştir. Özellikle okul ile meritokrasi arasındaki ilişkinin sorgulamasına dayanan geniş bir literatür mevcuttur. Ancak meritokrasi, aldığı tüm eleştirilere rağmen varlığını sürdürebilmiştir. Ta ki popülist hareketlerin yükselişiyle giderek daha otoriter bir hâl alan neoliberalizmin son evresine varana dek... Bugün tüm dünyada ve Türkiye'de, elitizim eleştirisiyle paralel olarak meritokrasinin çözülüşüne tanık oluyoruz. Bu derste, meritokrasinin bir adalet modeli olarak ortaya çıkışından çözülüşüne uzanan tarihsel seyri, kapitalizmin tarihsel ve toplumsal dinamikleriyle ilişkisi içinde ele alınacaktır. Ayrıca konuyla ilgili güncel sosyolojik araştırmaların bulguları ışığında meritokrasinin geleceği de tartışma konusu yapılacaktır.
Ressources	Aristotle. Nicomachean Ethics. Boltanski, Luc, and Ève Chiapello. The New Spirit of Capitalism. London: Verso, 2005. Bourdieu, Pierre. La Noblesse d'État: Grandes écoles et esprit de corps. Paris: Minuit, 1989. Bourdieu, Pierre, and Jean-Claude Passeron. Les Héritiers: Les étudiants et la culture. Paris: Minuit, 1964. Bourdieu, Pierre, and Jean-Claude Passeron. La Reproduction: Éléments pour une théorie du système d'enseignement. Paris: Minuit, 1970. Dubet, François. Les Places et les Chances: Repenser la justice sociale. Paris: Seuil, 2010. Duru-Bellat, Marie. Le Mérite contre la justice. Paris: Presses de Sciences Po, 2009. Fraser, Nancy. Fortunes of Feminism: From State-Managed Capitalism to Neoliberal Crisis. London: Verso, 2013. Hobbes, Thomas. Leviathan. 1651. Littler, Jo. Against Meritocracy: Culture, Power and Myths of Mobility. London: Routledge, 2018. Locke, John. Two Treatises of Government. 1689. Marx, Karl. Critique of the Gotha Programme. 1875. Marx, Karl. Capital: A Critique of Political Economy, Volume I. 1867. Nozick, Robert. Anarchy, State, and Utopia. New York: Basic Books, 1974. Plato. Republic. Rawls, John. A Theory of Justice. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1971. Rousseau, Jean-Jacques. Du contrat social. 1762. Sandel, Michael J. The Tyranny of Merit: What's Become of the Common Good? New York: Farrar, Straus and Giroux, 2020. Young, Michael. The Rise of the Meritocracy. London: Thames and Hudson, 1958.

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets
1	Introduction
2	La justice: de la philosophie antique au théories du contrat social
3	John Rawls & Robert Nozick: Two Conceptions of Distributive Justice
4	Exploitation et injustice chez Karl Marx
5	Le Capitalisme et la justice.(Egalité des chances, égalité des places - F. Dubet)
6	Les trois esprits et principes de justice du capitalisme (L. Boltanski et E. Chiapello)
7	L'émergence de la méritocratie. (M. Young)
8	Against Meritocracy: Culture, Power and Myths of Mobility (J. Littler)

Semaine	Intitulés des Sujets
9	L'École et la méritocratie (P. Bourdieu)
10	Le mérite contre la justice (M. Duru-Bellat)
11	La méritocratie néolibérale
12	Le populisme et la crise de la méritocratie
13	L'immigration, la méritocratie et le racisme
14	Égalité des genres et la méritocratie

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 530		2	3	0	0	3	7.5

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Électif
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	-
Contenus	-
Ressources	

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets

Contenus

Code du Cours	Nom du Cours	Semestre du Cours	Cours Théoriques	Travaux Dirigés (TD)	Travaux Pratiques (TP)	Crédit du Cours	ECTS
SOC 506	Normes, Frontiéres et Transgressions	2	3	0	0	3	7.5

Cours Pré-Requis	
Conditions d'Admission au Cours	

Langue du Cours	Français
Type de Cours	Électif
Niveau du Cours	Master
Objectif du Cours	
Contenus	
Ressources	

Intitulés des Sujets Théoriques

Semaine	Intitulés des Sujets